

De heer Franc Weerwind
Minister van Rechtsbescherming
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Uitgeest, 16 november 2022

Geachte heer Weerwind,

In reactie op uw brief van 1 november aan de Kamer¹ willen wij onze bezorgdheid uitspreken over de ons inziens zeer schadelijke scheiding van de vrouwen en kinderen die onlangs teruggehaald zijn uit Koerdische detentiekampen in Syrië. Uit uw brief blijkt dat de vrouwen die thans in de PI in Zwolle verblijven in afwachting van hun proces, slechts eenmaal in de zes weken hun kinderen mogen ontvangen. Dit is naar onze mening volstrekt onvoldoende om de band tussen moeders en kinderen in stand te houden. De wekelijkse video call die nu is toegestaan, is geen substituut voor fysiek contact. Een moeder op het schermje van een smartphone zegt kinderen in deze leeftijd weinig.

De kinderen die nu zijn opgehaald, hebben een buitengewoon sterke band ontwikkeld met hun moeder. In de kampen leefden ze onder de voortdurende dreiging van geweld en brandstichting. Hun moeder was in die periode hun enige toeverlaat; daarbuiten was er niets, geen school en geen familie. Nu zij teruggehaald zijn in een voor hen onbekende wereld, wordt hen ook dit laatste houvast ontnomen. Wij vrezen dat deze ervaring de negatieve impact van de eerdere traumatische ervaringen zal versterken. Alle onderzoeken wijzen uit dat kinderen die lange tijd van hun moeder gescheiden worden, vooral in de leeftijd waar het hier om gaat (5-10 jaar), daarvan blijvende schade ondervinden.

Artikel 9 van het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK) stelt dat een kind niet wordt gescheiden van zijn/haar ouders *tenzij dit in het belang is van het kind*. De arbitraire beslissing om direct bij aankomst van IS-vrouwen in Nederland de moeders en kinderen van elkaar te scheiden, wordt hiermee met voeten getreden. Alleen als *vaststaat* dat een teruggekeerde moeder het belang van haar kind kan schaden, is een dergelijke scheiding gerechtvaardigd. Maar zelfs dan heeft het kind nog recht op regelmatig en rechtstreeks contact met de ouder(s). Omdat in dit geval het kind nog slechts één ouder (de moeder) heeft waarop het kan terugvallen, is het behoud van het contact daarmee extra belangrijk.

U motiveert de scheiding met het argument dat de moeders verdacht worden van het plegen van 'zeer ernstige, terroristische misdrijven' en dat zij daarom geplaatst worden op de terroristenafdeling van de gevangenis. U geeft aan dat dit geen wenselijke plek is voor kinderen. Los van de vraag of plaatsing van de vrouwen in een zwaarbeveiligde gevangenis überhaupt noodzakelijk is, moet het natuurlijk ook in een dergelijke inrichting mogelijk zijn om de kinderen hun moeders vaker te laten bezoeken dan slechts eenmaal in de zes weken.

Wij willen u er op wijzen dat artikel 39 van het IVRK eist dat staten alle passende maatregelen nemen ter bevordering van het lichamelijk en geestelijk herstel van een kind dat *het slachtoffer is van wrede, onmenselijke of onterende behandeling of gewapende conflicten*. Dit artikel is bij uitstek van toepassing op de nu teruggekeerde kinderen, gelet op alles wat zij hebben doorstaan in de kampen.

---

¹ AH 533, 2022Z16370. Antwoord van minister Weerwind (Rechtsbescherming), mede namens de minister van Justitie en Veiligheid (ontvangen 1 november 2022)

De maatregel die de staat nu neemt door hen slechts eenmaal per zes weken contact met de moeder toe te staan, doet precies het tegenovergestelde als hetgeen waartoe artikel 39 verplicht.

Wij wijzen u verder op het rapport van de Belgische kinderpsycholoog Gerrit Loots die concludeert dat voor de teruggekeerde vrouwen en kinderen het behoud van hun onderlinge band de motor is van een succesvolle re-integratie in onze maatschappij².

Wij vragen u daarom met klem om de huidige omgangsregeling tussen moeders en kinderen te verruimen. Het huidige regime is schadelijk voor de mentale gezondheid en ontwikkeling van de kinderen én van hun moeders, en het is daardoor uiteindelijk minder veilig voor de samenleving dan een humane en barmhartige regeling waarbij de band tussen moeder en kind voorop staat.

Met vriendelijke groet,

Ad Corten
Platform Kinderen terug uit het Kalifaat
De Waterdief 52
1911 JT Uitgeest

Ondertekenaars:

1. Jaap van Luin, psychiater-psychotherapeut
2. Yteke Hettinga, kinder- psychoanalytica en psychologe
3. Corrie Hermann, oud directeur GGD en consultatiebureau arts voor jonge kinderen
4. Aldert Hoek, systeemtherapeut
5. Gabby Hoek, kindertherapeut
6. Yolande Jansen, hoogleraar humanisme, religie en seculariteit, VU en UVA
7. Mikkie van der Mik, pedagoog en religiewetenschapper
8. Jetske Brouwer, programmamaker/redacteur SPUI25
9. Bert-Jan Lietaert Peerbolte, hoogleraar theologie
10. Elleke Berkvens, psychotherapeut/systeemtherapeut
11. Han Verschueren, psychotherapeut vroegkinderlijke ontwikkeling
12. Mariëtte Robbe, psychotherapeut
13. Ineke de Jong, klinisch psycholoog
14. Bram Tjaden, huisarts in noodopvang Asielzoekers Velsen-Noord
15. Wendela Dijkmeester, systeemtherapeut bij Fivoor regio Utrecht
16. Jan van Stralen, onderwijskundige
17. Sarah Bracke, hoogleraar sociologie
18. Joriene van der Kolk, systeemtherapeut / psycholoog
19. Boukelien Kuyper-Weerstra, remedial Teacher
20. Rachel Spronk, associate professor antropologie UVA
21. Ylva van den Berg, speltherapeut
22. Annelies Moors, emerita hoogleraar antropologie en moslimsamenlevingen
23. Martijn de Koning, universitair hoofddocent Islam, Politiek en Samenleving
24. Jeroen Tjaden, advocaat
25. Marieke Ermers, kinder- en jeugdpsychiater
26. Ricia Doornik - van Gemert, kinderpsychiater/psychoanalytica

---

² <http://kinderenteruguitkalifaat.nl/wp-content/uploads/2022/06/20220605-Gerrit-Loots-Rapport-opvang-en-integratie-van-kinderen-uit-Syrie-De-terugkeer.pdf>

27. Lidwien Geertjens, klinisch psycholoog-psychotherapeut
28. Peter Briët, kinder- en jeugdpsychiater
29. Ineke Hegener, psychotherapeut
30. Renee Blees, sociaal psycholoog
31. Linde Lamboo, humanitair programma manager
32. Yvo van de Velde, psycholoog en psychotherapeut
33. Save the Children, organisatie voor kinderrechten
34. Ruth de Boer, GZ psycholoog en psychotherapeut